

Monumentnummer*: 509758

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 15 juli 1999
Kadaster deel/nr 82634/143

*Woonplaats** *Gemeente** *Provincie**
Driebergen-Rijsenburg Utrechtse Heuvelrug Utrecht

Locatiennaam *Locatieomschrijving*
Driebergen-Rijsenburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Driebergen-Rijsenburg	C			92
Driebergen-Rijsenburg	C			121
Driebergen-Rijsenburg	C			91
Driebergen-Rijsenburg	C			83
Driebergen-Rijsenburg	C			1020
Driebergen-Rijsenburg	C			123
Driebergen-Rijsenburg	C			122
Driebergen-Rijsenburg	C			118
Driebergen-Rijsenburg	C			90
Driebergen-Rijsenburg	C			108
Driebergen-Rijsenburg	C			119
Driebergen-Rijsenburg	C			89
Driebergen-Rijsenburg	C			1019
Driebergen-Rijsenburg	C			1022
Driebergen-Rijsenburg	C			95
Driebergen-Rijsenburg	C			1018
Driebergen-Rijsenburg	C			120
Driebergen-Rijsenburg	C			107

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Driebergen-Rijsenburg	C			85
Driebergen-Rijsenburg	C			86
Driebergen-Rijsenburg	C			931
Driebergen-Rijsenburg	C			930
Driebergen-Rijsenburg	C			109
Driebergen-Rijsenburg	C			84
Driebergen-Rijsenburg	C			914
Driebergen-Rijsenburg	C			1017
Driebergen-Rijsenburg	C			929
Driebergen-Rijsenburg	C			87
Driebergen-Rijsenburg	C			917

*Omschrijving***

Onderdeel 1:

Omschrijving

Het PARK van de buitenplaats Dennenburg is gesitueerd op twee naast elkaar gelegen kavels, gebaseerd op de middeleeuwse cope-ontginning uit de twaalfde eeuw. In het park zijn een aantal onderdelen of compartimenten te onderscheiden, waarvan het karakter bepaald wordt door structuren die uit verschillende ontwikkelingsstadia stammen. Voor het geheel geldt dat de oorspronkelijke ontginningsstructuur, bepaald door het slotenpatroon, nog steeds aanwezig is. De noordelijke kavel kenmerkt zich door een driedeling waarbij het huis centraal ligt tussen een grote, met bomen omzoomde weide aan de Engwegzijde, en een tweede omzoomde weide, welke door een smalle (deels drooggevallen) sloot doorsneden wordt. De directe omgeving van het huis, op het middelste compartiment, kenmerkt zich door een kleine landschappelijk aangelegde tuin uit 1815 aan de achterzijde, een moestuin met oranjerie ten zuidwesten hiervan, en een deel zonder duidelijke aanlegstructuur even ten noordwesten van het huis waar zich een boerderij en een koetshuis bevinden. Direct voor het huis ligt een grindpad en een gazon. Zowel aan de voor- en achterzijde van het huis is een zichtas geprojecteerd.

De zuidoostelijk kavel, van oorsprong een weide, werd na de bouw van het landhuis in 1728, deels getransformeerd in een sterrebos ter hoogte van het landhuis en een boomgaard ten zuiden hiervan. De oprijlaan, die het totale bezit in twee helften deelt, werd van een dubbele rij bomen (eiken en beuken) voorzien.

In 1815 onderging een groot deel van het park een metamorfose in een landschappelijke stijl. Naar ontwerp van de Zeister tuinarchitect Christiaan George Breitensteyn werd een landschappelijk park aangelegd, waarbij de compartimentenindeling gerespecteerd werd. Breitensteyn's ontwerp behelsde ondermeer een rondwandeling langs de grenzen van het bezit, waarbij op diverse plaatsen zichtlijnen en rustplaatsen werden verwezenlijkt. Daarnaast werd het achterste deel van het zuidoostelijk getransformeerd in een klein landschapspark met slingerivier en diverse inheemse en uitheemse boomsoorten en struiken als

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beuken, esdoorns, Amerikaanse eiken, ceders en rododendrons. De boomgaard bleef voor een deel intact. Ook het compartiment ten noorden van het sterrebos kreeg een landschappelijke aankleding waarin een klein niervormige vijver werd gegraven, waaromheen slingerpaden met uitzichtspunten werden gerealiseerd. Beide landschappelijke delen zijn geaccidenteerd. Tegelijkertijd werden rond het huis enige, niet nader bekende aanpassingen in de tuin doorgevoerd. Voorzover bekend is het park na 1905 niet meer gewijzigd. Het huidige park verkeert voor een groot deel in een slechte staat en is met name de laatste decennia sterk achteruit gegaan. De daling van het grondwaterpeil heeft in het bijzonder de beukenbomen op het terrein aangetast. Als gevolg hiervan is het sterrenbos nauwelijks als zodanig meer te herkennen. Ook het achterstallige onderhoud heeft veel wildgroei veroorzaakt waardoor de aanlegstructuur in veel gevallen aanmerkelijk vervaagt is. Toch biedt het park voldoende elementen van hoge kwaliteit dat bescherming op zijn plaats geacht mag worden. Het terrein rond het huis is in tegenstelling tot de hierboven genoemde delen goed onderhouden. De tuin aan de achterzijde van het landhuis is in landschappelijke stijl aangelegd, waar een belangrijke zichtas doorheen loopt. Het gazon is door struiken en bomen omzoomd wat de dieptewerking versterkt. De plaatsing van solitaire bomen en/of struiken in het gazon, waaronder een indrukwekkende treurbeuk achter op het grasveld, geven de indruk van een coulissenlandschap.

Waardering

Het park van de buitenplaats Dennenburg is van grote cultuurhistorische waarde vanwege de lange ontwikkelingsgeschiedenis, beginnend met de middeleeuwse ontginning tot aan de laatste, negentiende eeuwse landschappelijke veranderingen, die elk hun eigen karakter aan het gebied hebben toegevoegd. Tevens is het park van tuinarchitectuurhistorische waarde als voorbeeld van twee karakteristieke tuinstijlen, tot uiting komend in het sterrenbos als exponent van een formele aanleg en de landschappelijke elementen als voorbeeld van een vroege negentiende eeuwse landschapsstijl. Voorts van ensemblewaarde in relatie met het landhuis en het omringende gebied, waarbij het verlengde van de oprijlaan, thans bekend als de Hogesteeg, oorspronkelijk onderdeel vormde van genoemde oprijlaan.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument